

Наточій А.

старший викладач кафедри ТСП
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Застосування вогнепальної зброї є серйозним кроком у службовій діяльності поліцейського, який потребує психологічної готовності, що включає в себе стійкість, потребує фізичної готовності та практичних знань та навичок при роботі з вогнепальною зброєю. При застосуванні вогнепальної зброї працівник поліції здійснює ряд дій юридичного, організаційно-управлінського, публічно владного, виконавсько-розпорядчого характеру. Отже, застосування зброї – це важлива форма реалізації правових норм і ступеня управлінської діяльності [1, с. 144; 2, с.142].

Психологічна стійкість є одним із найважливіших факторів, що впливають на ефективність та безпечне застосування вогнепальної зброї під час виконання службових повноважень.

Психологічна стійкість розвиває у поліцейського такі навички [3, с. 87]:

1. Самовладання в екстремальних ситуаціях, коли під загрозою опиняється життя та здоров'я людей.
2. Швидко приймати обґрунтовані рішення, які можуть мати вирішальне значення для успішного виконання завдання.
3. Впевнено діяти в умовах стресу та ризику.
4. Контролювати свої емоції та не допускати помилок, які можуть призвести до трагічних наслідків.

Слід додати, що вищевказані навички відіграють важливу роль у службовій діяльності поліцейського, особливо в умовах застосування вогнепальної зброї.

Серед факторів, що мають вплив на психологічну стійкість поліцейського, слід виокремити [4, с. 523; 5] :

1. Рівень професійної підготовки поліцейського, тобто регулярні тренування та практичні вправи додають впевненості у своїх навичках і допомагають краще справлятися зі стресом при застосуванні зброї.
2. Рівень мотивації. Поліцейський повинен чітко розуміти мету застосування даного заходу примусу та нести відповідальність за свої дії, що є також фактором, який впливає на психологічну стійкість працівника Національної поліції України.

3. Емоційний стан, тобто вміння керувати своїми емоціями та почуттями, вміння справлятися з тривогою та страхом при застосуванні вогнепальної зброї, – є ключовим фактором психологічної стійкості.

4. Особисті якості: сила волі, рішучість, самоконтроль. Всі ці якості роблять працівника поліції більш стійким до психологічних стресів.

На нашу думку, психологічну стійкість як якість людини можна розвивати та вдосконалювати шляхом відвідування тренінгів, семінарів та консультацій з психологом, що допоможе навчитися справлятися з проявами стресу, контролювати власні емоції та приймати правильні рішення при застосуванні вогнепальної зброї; регулярні тренування, тобто відпрацювання навичок стрільби; робота над собою: розвиток самоконтролю, волевих якостей, що роблять поліцейського більш стійким до психологічних навантажень, особливо у мовах застосування вогнепальної зброї.

Не менш важливими факторами у роботі поліцейського та у підтримці психологічної стійкості є: спілкування з колегами, відпочинок та відновлення емоційної рівноваги.

Можемо дійти висновку, що психологічна стійкість – це не вроджена якість, її можна і потрібно розвивати. Вона є запорукою ефективної та безпечної роботи з вогнепальною зброєю, а також збереження життя і здоров'я людей.

Список використаних джерел:

1. Волков Ю. М. Психологічні аспекти застосування вогнепальної зброї поліцейськими на ураження. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (89). С. 143-146.

2. Волков Ю. М., Казначєєв Д. Г. Актуальні проблеми застосування вогнепальної зброї поліцейськими в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. Електронне наукове фахове видання. www.isej.org.ua/ № 4. 2020. С. 142–145. URL : http://www.lsej.org.ua/4_2020/35.pdf.

3. Наточій А. Д. Проблематика застосування вогнепальної зброї в практичній діяльності поліції. *Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: матеріали регіон. кругл. столу* (м. Дніпро, 19 червня 2020 року). Дніпро. ДДУВС, 2020. С. 86-89.

4. Зеленський Є. С., Немонова Л. Х. Конфліктне питання застосування вогнепальної зброї працівниками Національної поліції України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. № 80. 2023. С. 522- 525.

5. Казначєєв Д. Г., Лопачєва О. М. Особливості формування психологічної стійкості і готовності працівників поліції у процесі навчання з вогневої підготовки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2018. № 4 (97). С. 82–85. URL : <https://er.dduvs.in.ua/xmlui/handle/123456789/3221>.